

VARIO

Vlaamse Adviesraad voor
Innoveren & Ondernemen

VARIO-adviezen over
de Sustainable
Development Goals
(SDG's)

EWI-commissie Vlaams Parlement, 16 december 2021
Spreker: Lieven Danneels, VARIO-voorzitter

1

VARIO-adviezen over de SDG's

2

VARIO-advies 17 ‘De SDG’s als kompas voor het wetenschaps-, innovatie- en ondernemersbeleid’

- SDG’s want wereldwijd, ambitieus en allesomvattend kader. VARIO kijkt expliciet ruimer dan klimaat en leefmilieu. SDG’s systemisch.
- Verkennend advies - bijlage met facts & figures

3

VARIO-advies 17 ‘De SDG’s als kompas voor het wetenschaps-, innovatie- en ondernemersbeleid’

Verschillende indicatoren voor zelfde doelstellingen, naargelang geografisch niveau

Landenfiche voor België in **globaal** rapport UN Sustainable Development Solutions Network (juni 2021), met details voor SDG9

SDG 9: Industry, innovation and infrastructure

- Population using the internet
- Mobile broadband subscriptions
- Logistics Performance Index: Quality of trade and transport-related infrastructure

- The Times Higher Education Universities Ranking: Average score of top 3 universities
- Scientific and technical journal articles
- Expenditure on research and development
- Researchers

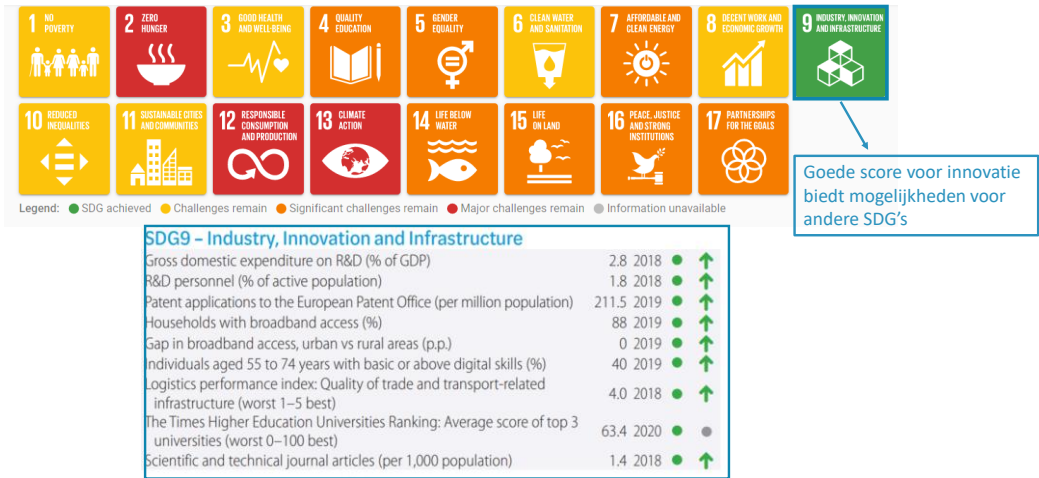
- Triadic patent families filed
- Gap in internet access by income
- Female share of graduates from STEM fields at the tertiary level

4

VARIO-advies 17 ‘De SDG’s als kompas voor het wetenschaps-, innovatie- en ondernemerschapbeleid’

Verschillende indicatoren voor zelfde doelstellingen, naargelang geografisch niveau

Landenfiche voor België in het ‘Europe Sustainable Development Report 2020’ UN Sustainable Development Solutions Network en Institute for Environmental Policy, met details voor SDG9

VARIO-advies 17 ‘De SDG’s als kompas voor het wetenschaps-, innovatie- en ondernemerschapbeleid’

Verschillende indicatoren voor zelfde doelstellingen, naargelang geografisch niveau

België: Federaal Planbureau (2019) – balans van 51 indicatoren. Voor SDG9:

	25. Vervoer van personen met de wagen*	Economisch	67,4%	–
	26. Vervoer van goederen over de weg*	Economisch	62,9%	–
	27. Onderzoek en ontwikkeling	Economisch	3% bbp	+

Vlaanderen: Vizier 2030 – Vlaamse vertaling SDG's - dashboardindicatoren voor SDG9 in Vizier 2030

Doelstelling	Dashboardindicator
31. Tegen 2030 is de vertraging van de productiviteitsgroei ongedaan gemaakt en scoren we hoger dan het Europese gemiddelde	Omvang Vlaamse arbeidsproductiviteit, in industrie en totale economie
32. Op korte termijn groeit de besteding aan onderzoek en ontwikkeling naar 3% van het BBP, waarbij het aantal onderzoeks- en ontwikkelingswerkers sterk toeneemt, en daarna verbeteren we onze relatieve positie ten opzichte van de top van Europa.	O&O bestedingen in % van het bbp (O&O-intensiteit)

-> Indicatorensets uniform maken i.f.v. internationale vergelijkingen

VARIO-advies 17 ‘De SDG’s als kompas voor het wetenschaps-, innovatie- en ondernemerschapbeleid’

Landen die hoog scoren in innovatie-rankings scoren vaak ook goed op SDG’s. Zie Vlaamse ambitie om top innovatieve kennisregio te worden.

Ranking UN Sustainable Development Solutions Network (globaal): België van 11 (2020) naar 5 (2021)
Vs. Ranking European Innovation Scoreboard (EIS) (EU + buurlanden): België naar van 7 (2019) naar 5 (2021)

Rank	Country	Score	Rank EIS		Score	Rank EIS
1	Finland	85.90	3	9	Slovenia	81.60 20
2	Sweden	85.61	2	10	Estonia	81.58 12
3	Denmark	84.86	4	11	Netherlands	81.56 6
4	Germany	82.48	7	12	Czech Republic	81.39 22
5	Belgium	82.19	5	13	Ireland	80.96 16
6	Austria	82.08	10	14	Croatia	80.38 26
7	Norway	81.98	11	15	Poland	80.22 30
8	France	81.67	14	16	Switzerland	80.10 1

7

VARIO-advies 17 ‘De SDG’s als kompas voor het wetenschaps-, innovatie- en ondernemerschapbeleid’

VARIO screende relance plannen Vlaamse handelspartners (oktober 2020). Extract:

NEDERLAND €11 miljard	Steun- en Herstelpakket voor economie en arbeidsmarkt: 1. Sociale ondersteuning 2. Investeren (infrastructuur (spoor (€2 miljard), (water)wegen, (fiets)infrastructuur, woningbouwimpuls, defensie), Scale-up faciliteit (€150 miljoen), Cofinanciering EU-programma's (€255 miljoen), Innovatieve KMO's, Herkapitaliseren KMO's...)
DUITSLAND €130 miljard	Comprehensive Stimulus Package: 1. Boost demand, safeguard jobs and provide targeted stabilization 2. Promote investment by businesses and local authorities 3. Invest in a future-friendly Germany (€50 miljard) - Groene Mobiliteit (laadinfrastructuur, elektrische voertuigen, batterijen (€2,5 miljard)); Deutsche Bahn (€5 miljard); ...) - Energietransitie (waterstoftechnologie, zon- en windenergie, renovatie gebouwen, ...) - Digital Innovation (AI (€5 miljard); bouw van minstens 2 kwantumcomputers, Uitbouw 5G (€5 miljard); testen 6G; e-gov; ...) - Gezondheid (public health services pact; future proof hospitals; COVID19-vaccin) - Onderwijs - Onderzoek
FRANKRIJK €100 miljard (incl. €40 miljard van EU)	France Relance: 1. Groene transitie (€30 miljard): - Gebouwen (€6,7 miljard) - Industriële decarbonisatie (€1,2 miljard) - Groene mobiliteit (€1,2 miljard) - Spoorwegen (€4,7 miljard) - Groene waterstof (€7 miljard) 2. Versterken economische competitiviteit en veerkracht (€30 miljard) 3. Sociale en territoriale cohesie (Levenslang leren, gezondheidsinfrastructuur... (€36 miljard): - Gezondheidsinfrastructuur (€6 miljard)

8

VARIO-advies 17 'De SDG's als kompas voor het wetenschaps-, innovatie- en ondernemerschapbeleid'

- Drie aanbevelingen aan de Vlaamse Regering:
 - Steun op een ambitieus, allesomvattend en coherent kader met de SDG's als kompas en werk een heldere visie uit op de rol van wetenschap, innovatie en ondernemerschap voor alle doelstellingen binnen dit kader;
 - Maak bedrijven meer bewust van de opportuniteiten die de SDG's voor hen inhouden;
 - Leer van de aanpak van onze benchmarklanden.

De relance i.h.k.v. de covidcrisis en de grote hoeveelheid middelen die daarvoor worden vrijgemaakt, moeten worden aangegrepen om de maatschappelijke impact van wetenschap, innovatie en ondernemerschap verder te vergroten.

- Minister vroeg in reactie op advies visie van VARIO op juiste beleidsmix tussen bottom up en top down steun, in internationaal kader van meer missiegericht innovatiebeleid = apart advies in voorbereiding

9

VARIO-advies 20 'De SDG's. Opportuniteiten voor Vlaamse ondernemingen'

- Gepubliceerd in september, vervolg op advies 17 (februari).
- Traject met klankbordgroep: vier VARIO-leden, Lieven Danneels, Johan Martens, Leen Van den Neste en Marc Van Sande + vier externe experts, Marion De Bruyne (Vlerick Business School), Lieve Jacobs (CERA), Olivier Van Haute (Degroef Petercam) en Peter Wollaert (CIFAL).
- Innovatie link tussen economische welvaart en andere aspecten van duurzaamheid. Innovatieve oplossingen en technologie ingezet om maatschappelijke uitdagingen aan te gaan zonder aan welvaart in te boeten (cf. transformatief innovatiebeleid).
- Kernidee: Duurzaamheid (in brede betekenis SDG's) geen last maar een opportuniteit.
 - De relance i.h.k.v. de covidcrisis is een uitgelezen momentum, met grote budgetten die in Vlaanderen en wereldwijd worden vrijgemaakt en dus ook met verdienkansen.
 - Duurzaamheid moet in de kern zitten van bedrijven en van de overheid. Win-win: Maakt de bedrijven en onze regio als geheel competitiever en veerkrachtiger + goed voor oplossen maatschappelijke uitdagingen.
- Op verschillende niveaus binnen de overheid al goede evoluties in gang gezet; VARIO wil die met zijn aanbevelingen verder helpen verbeteren en versnellen.

10

VARIO-advies 20 ‘De SDG’s. Opportuniteiten voor Vlaamse ondernemingen’

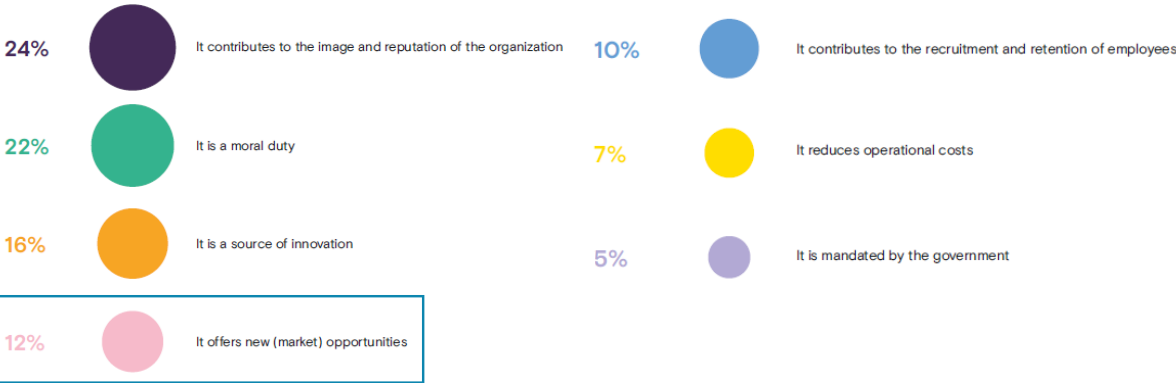
Behalen van de SDG’s tegen 2030 houdt marktkansen in van min. 12 biljoen dollar per jaar (Business & Sustainable Development Commission, 2017). Onderzochte domeinen ‘food and agriculture’, ‘cities’, ‘energy and materials’, and ‘health and well-being’.

Waar bedrijven meeste impact kunnen genereren vs. de grootste business opportunities, volgens hun eigen inschatting (wereldwijd, over sectoren) (Figuur uit VBO, Reflect 14, 2017)

VARIO-advies 20 ‘De SDG’s. Opportuniteiten voor Vlaamse ondernemingen’

Steeds meer bedrijven zetten in op duurzaamheid/de SDG’s. Alle bedrijven moeten mee zijn + nog te weinig gezien als opportuniteit. Zie SDG-barometer (2020), motivatie om in te zetten op duurzaamheid:

VARIO-advies 20 'De SDG's. Opportuniteiten voor Vlaamse ondernemingen'

VARIO doet in het advies overkoepelende aanbevelingen aan de overheid, maar ook specifiek, gericht aan onder meer VLAIO en FIT, en met betrekking tot het onderwijs.

Totaal 17 aanbevelingen, belangrijkste:

- Stimuleer in de interactie met bedrijven, op verschillende manieren en op verschillende niveaus, *business* uit *purpose* en het verduurzamen van bedrijfsmodellen.
- Verbind aan alle mogelijke overheidssteun aan bedrijven de voorwaarde van een globaal positieve impact op de SDG's. (*Minister Crevits zegt in BBT 2022 EWI dit te willen doortrekken naar de verschillende EWI-instrumenten, maar focust nog vooral op klimaat/vergroening, digitalisering en gezondheid.*)
- Gebruik regelgeving en normering op een slimme manier om markten te creëren voor producten, technologieën of diensten die bijdragen aan het behalen van de SDG's.

13

VARIO-colloquium - 2 december 2021

Programma:

Boodschappen uit het VARIO-advies rond de SDG's: Lieven Danneels, VARIO

Bedrijfscases: Frédéric de Meulemeester, Ecosteryl
Julie Lietaer, Ariadne Innovation/European Spinning Group
Fried Vancraen, Materialise
An Nuytens, Solvay Silica

Paneldiscussie: Sonja Willems, FIT
Willy Verstraete, FWO
Elke Van de Walle, PMV
Leo Van de Loock, VLAIO
Met vragen van Marion De Bruyne, Lieve Jacobs, Olivier Van Haute en Peter Wollaert, de externe experts van de klankbordgroep bij het VARIO-advies

Reactie en visie van viceminister-president Hilde Crevits

Slot: Danielle Raspoet, VARIO

Moderator: Riadh Bahri

14

VARIO-advies 20 'De SDG's. Opportuniteiten voor Vlaamse ondernemingen'

Overkoepelende aanbevelingen - regeringsbreed

- Aanbeveling 1. Gebruik de SDG's als kompas voor de relance en maak de bedrijven bewust van de opportuniteiten op een duurzaam verdienmodel die de relance hen biedt. Maak deze kansen kenbaar en promoot ze.
- Aanbeveling 2. Bouw verder expertise op voor het oplossen van maatschappelijke uitdagingen die kaderen binnen de SDG's en zet zo onze Vlaamse bedrijven internationaal in de markt.
- Aanbeveling 3. Zorg voor een overkoepelende strategie met scherpe en standvastige ambities en een duidelijk stappenplan.
- Aanbeveling 4. Handel consequent naar de eigen strategie en zet maximaal in op duurzaam en innovatief aanbesteden.
- Aanbeveling 5. Creëer markten met een slimme regelgeving en normering en vermijd dat regelgeving duurzame veranderingen in de weg staat.
 - Hieronder ook zorgen voor een *level playing field*
- Aanbeveling 6. Monitor of het gevoerde beleid de gewenste impact heeft.

15

VARIO-advies 20 'De SDG's. Opportuniteiten voor Vlaamse ondernemingen'

Aanbevelingen voor specifieke overheidsinitiatieven

- Aanbeveling 7. Zet een initiatief op de kaart specifiek gericht op internationale business opportuniteiten in het kader van de SDG's. (naar voorbeeld *Developing Markets Platform, Finland*)

16

VARIO-advies 20 'De SDG's. Opportuniteiten voor Vlaamse ondernemingen'

Aanbevelingen voor specifieke overheidsinitiatieven

- Aanbeveling 8. Heb bijzondere aandacht voor KMO's, voor gezonde bedrijven die minder sterk staan in de nieuwe economie en voor start-ups en spin-offs.
- Aanbeveling 9. Bundel bestaande initiatieven en zoek synergiën. Leg daarbij meer de nadruk op de opportuniteiten.
- Aanbeveling 10. VARIO verwelkomt een platform waarop duurzaamheidsdata van Vlaamse bedrijven op transparante wijze worden verzameld.

17

VARIO-advies 20 'De SDG's. Opportuniteiten voor Vlaamse ondernemingen'

Aanbevelingen op niveau overheidsinstellingen

VLAIO

- Aanbeveling 11. Neem het verduurzamen van alle bedrijven op in de missie van VLAIO.
- Aanbeveling 12. Bouw de SDG's structureel in de werking van VLAIO in.
- Aanbeveling 13. Steun binnen VLAIO enkel innovaties die een globaal positieve bijdrage leveren aan de SDG's.
- Aanbeveling 14. Maak binnen VLAIO nog meer gebruik van de expertise van MVO Vlaanderen.

FIT

- Aanbeveling 15. Zet met FIT nog meer in op het internationaal competitiever maken van onze bedrijven via verduurzamen en help hen opportuniteiten gelinkt aan de SDG's te grijpen.

Overheidssteun aan bedrijven via andere kanalen

- Aanbeveling 16. Zet via alle mogelijke overheidssteun bedrijven aan tot verduurzaming in de ruime betekenis van de SDG's.

Aanbeveling voor het onderwijs

- Aanbeveling 17. Zorg voor voldoende kennis en vaardigheden m.b.t. duurzaamheid bij iedereen in de maatschappij.

18

VARIO

Vlaamse Adviesraad voor
Innoveren & Ondernemen

Bedankt voor uw aandacht
Vragen?

Meer info:

vario.be

Danielle.Raspoet@vlaanderen.be, directeur
Veerle.Linseele@vlaanderen.be, senior beleidsadviseur